

III

(Valmistelevat säädökset)

EUROOPAN TALOUS- JA SOSIAALIKOMITEA

12. JA 13. JOULUKUUTA 2007 PIDETTY 440. TÄYSISTUNTÖ

Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunto aiheista

- ”Ehdotus — Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus tuotteiden kaupan pitämiseen liittyvää akkreditointia ja markkinavalvontaa koskevista vaatimuksista” ja
- ”Ehdotus — Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös tuotteiden kaupan pitämiseen liittyvistä yhteisistä puitteista” ja
- ”Ehdotus — Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus tiettyjen kansallisten teknisten määräysten soveltamista toisessa jäsenvaltiossa laillisesti kaupan pidettyihin tuotteisiin koskevista menettelyistä sekä päätöksen 3052/95/EY kumoamisesta”

KOM(2007) 37 lopullinen — 2007/0029 COD

KOM(2007) 53 lopullinen — 2007/0030 COD

KOM(2007) 36 lopullinen — 2007/0028 COD

(2008/C 120/01)

Neuvosto päätti 14. maaliskuuta 2007 Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 95 artiklan ja 133 artiklan 3 kohdan nojalla pyytää Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon aiheista

Ehdotus — Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus tuotteiden kaupan pitämiseen liittyvää akkreditointia ja markkinavalvontaa koskevista vaatimuksista ja

Ehdotus — Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös tuotteiden kaupan pitämiseen liittyvistä yhteisistä puitteista.

Neuvosto päätti 2. huhtikuuta 2007 Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 37 ja 95 artiklan nojalla pyytää Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon aiheesta

Ehdotus — Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus tiettyjen kansallisten teknisten määräysten soveltamista toisessa jäsenvaltiossa laillisesti kaupan pidettyihin tuotteisiin koskevista menettelyistä sekä päätöksen 3052/95/EY kumoamisesta.

Asian valmistelusta vastannut ”yhtenäismarkkinat, tuotanto ja kulutus” -erityisjaosto antoi lausuntonsa 21. marraskuuta 2007. Esittelijä oli Antonello **Pezzini**.

Euroopan talous- ja sosiaalikomitea hyväksyi 12.–13. joulukuuta 2007 pitämässään 440. täysistunnossa (joulukuun 13 päivän kokouksessa) seuraavan lausunnon. Äänestyksessä annettiin 68 ääntä puolesta ja 2 vastaan 3:n pidättyessä äänestämästä.

1. Päätelmät ja suositukset

kaupan olevia tuotteita voidaan vaikeuksitta pitää kaupan koko EU:ssa.

1.1 Komitea on täysin vakuuttunut siitä, että on tärkeää taata perustamissopimukseen kirjatun ja EY:n tuomioistuimen useissa tuomioissaan vahvistaman tavaroiden vapaan liikkuvuuden periaatteen täysi toteuttaminen, jotta yhdessä jäsenvaltiossa laillisesti

1.2 Komitea katsoo, että on ensisijaisen tärkeää taata kaupan varmuus, avoimuus ja tehokkuus poistamalla päällekkäiset tarkastukset ja testit sekä varmistamalla kuluttajien, kansalaisten ja yritysten korkeatasoinen suoja. Yhtä tärkeää on varmistaa

tuoteturvallisuudesta annettujen yhteisön säännösten aktiivinen ja yhtenäinen soveltaminen koordinoimalla ja vahvistamalla markkinavalvontaa.

1.3 Komitea korostaa, että tavaroiden vapaa liikkuvuus on Euroopan yhtenäismarkkinoiden kilpailukyyn sekä taloudellisen ja sosiaalisen kehityksen keskeinen moottori ja että turvallisten ja laadukkaiden tuotteiden kaupan pitämisen edellytysten vahvistaminen ja ajanmukaistaminen ovat eurooppalaisten kuluttajien, yritysten ja kansalaisten kannalta avaintekijöitä.

1.4 Komitea katsoo, että tavaroita koskeva EU:n lainsäädäntö on ajanmukaistettava ja uudistettava viipymättä, kun ajatellaan

- perustamissopimuksen määräysten soveltamisessa ja toteuttamisessa kohdattuja vaikeuksia
- jäsenvaltioiden markkinavalvontajärjestelmien epäyhtenäisyyttä
- vaatimustenmukaisuuden arviointilaitosten ja CE-merkinnän oikeudellisen suojan puutteita
- yritysten, hallinnon ja kansalaisten puutteellista tietämystä omista oikeuksistaan ja velvollisuuksistaan.

1.5 Komitea kannattaakin komission aloitetta asianomaisesta **lainsäädäntöpaketistä**, sikäli kun sen avulla onnistutaan

- soveltamaan vastavuoroisen tunnustamisen periaatetta tehokkaasti ja yhdenmukaisesti
- vahvistamaan markkinavalvontaa
- luomaan yleishyödyllisen julkisen palvelun muodossa toteutettava eurooppalainen akkreditointijärjestelmä
- varmistamaan akkreditoitujen sertifiointielinten yhteinen pätevyystaso
- laatimaan nykyistä tiukemmat valintakriteerit ja yhdenmukaistetut valintamenettelyt vaatimustenmukaisuuden arviointia varten
- lisäämään jäsenvaltioiden viranomaisten jatkuvaa ja järjestelmällistä yhteistyötä
- vahvistamaan CE-merkinnän oikeudellista suojaa ja välttämään sekaannuksia merkkien suuren määrän johdosta
- varmistamaan tuotteita markkinoille saattavan tahon vastuun täysi tunnustaminen ja määrittely
- varmistamaan entistä yhtenäisempi lainsäädäntökehitys ja nykyisten säännösten entistä parempi johdonmukaisuus sekä korkea yhdenmukaisuustaso ja mahdollisimman pieni hallinnollinen taakka
- takaamaan kaikkien markkinoille saatettujen tuotteiden jäljittelevyys
- soveltamaan menettelyihin sekä sertifiointikuluihin täysimittaisesti suhteellisuusperiaatetta etenkin pienyritysten sekä pienissä määrissä tuotettujen tai muiden kuin sarjatuotannon osalta olevien tuotteiden osalta

— varmistamaan kaikkien markkinatoimijoiden ja etenkin kuluttajien täysi osallistuminen

— säätämään ilman oikeudellista menettelyä toteutettavista mekanismeista, joihin käytetty aika on mahdollisimman lyhyt ja joiden kulut ovat mahdollisimman alaiset.

1.6 Komitean mielestä on ensisijaisen tärkeää varmistaa vastavuoroisessa tunnustamisessa riittävä avoimuus ja oikeusvarmuus yhteisiä menettelyjä sovellettaessa siten, että

- sovelletaan käänteistä todistustaakkaa ja luodaan mahdollisuus nostaa kanne jäsenvaltioiden tuomioistuimissa
- annetaan mahdollisuus riita-asioiden käsittelyyn ilman oikeudellista menettelyä jäsenvaltioiden tuoteyhteydspisteissä myös internet-sivuston avulla
- lyhennetään menettelyiden edellyttämiä käsittelyaikoja sekä oikeudellisten menettelyjen että ilman oikeudellista menettelyä käsiteltävien tapauksien yhteydessä
- luodaan jäsenvaltioissa tehokkaat ja pätevät tekniset rakenteet sekä kiireellisyysmenettely, jotta voidaan nopeasti tuottaa mahdolliset todisteet
- annetaan standardointielimille aktiivinen rooli laadittaessa telemaattista opasta, jonka avulla koko EU:ssa voidaan saada yleiskuva voimassa olevista säännöksistä.

1.7 Komitea kannattaa ehdotuksen periaatteita, jotka perustuvat **uudesta lähestymistavasta** saatuihin myönteisiin kokemuksiin **yhdistettynä** vaatimustenmukaisuuden arviointia koskevaan **yleiseen lähestymistapaan**. Kyseisiä periaatteita tulisi soveltaa yleisesti nykyiseen ja tulevaan yhteisön lainsäädäntöön, joka kattaa kaupan pidettävien tuotteiden kaikki näkökohdat etenkin terveyden, turvallisuuden ja ympäristönsuojelun aloilla.

1.8 Komitea korostaa olevan tärkeää, että kaikki toimitus- ja jakeluketjuun osallistuvat talouden toimijat — riippumatta siitä, onko kyse valmistajista, valtuutetuista edustajista tai maahantuojista — ryhtyvät tarvittaviin toimenpiteisiin ja ottavat yhtälailla vastuuta siitä, että markkinoille saatetaan ainoastaan lainsäädännön vaatimusten mukaisia tuotteita.

1.9 Tuotteiden jäljittelevyyden avulla voidaan asettaa vastuuseen ne talouden toimijat, jotka saattavat tavaroita Euroopan markkinoille. Sen yhteydessä onkin mahdollistettava näiden toimijoiden selkeä tunnistaminen yhteisön lainsäädännön tehokasta soveltamista varten.

1.10 Komitean mielestä olisi tarkasteltava myös ongelmia, jotka liittyvät tuotteiden markkinoille saattamiseen internetissä, sillä sähköisiä markkinoita ei ole vielä täysin säännelty.

1.11 Uuden lähestymistavan nykykehityksen parantamiseksi komitea pitää välttämättömänä seuraavien seikkojen selkiyttämistä:

- talouden toimijoiden velvoitteet, joiden on oltava perusteltuja ja oikeasuhteisia ja joiden ei tule aiheuttaa kalliita byrokraattisia eikä hallinnollisia rasitteita

— nykyistä tehokkaampi markkinavalvonta sekä ilmoitettujen vaatimustenmukaisuuden arviointilaitosten nykyistä yhtenäisempi pätevyyden taso, jotta koko Euroopan talousalueella varmistetaan mahdollisimman pitkälle puolueettomuus ja tehokkuus sekä kaikkien tuottajien yhdenvertainen kilpailu.

1.12 Komitea on komission kanssa samaa mieltä siitä, että CE-merkinnän asemaa ja merkitystä on vahvistettava ja että sille on annettava nykyistä suurempi oikeudellinen suoja rekisteröimällä se yhteisön yhteismerkiksi, minkä ansiosta viranomaiset voivat toimia nopeasti väärinkäytösten estämiseksi.

1.13 Komitea vahvistaa, että teknisellä standardointiprosessilla on alalla keskeinen rooli, sillä uusi lähestymistapa perustuu nimenomaan keskeisten lakisääteisten vaatimusten ja eurooppalaisten teknisten standardien tiiviiseen suhteeseen. Teknisiä standardeja on tuettava ja vahvistettava.

1.14 Eurooppalaisessa akkreditointijärjestelmässä, jonka on määrä olla yleishyödyllinen julkinen palvelu, on varmistettava vaatimustenmukaisuuden arvioinnin tulosten yleinen hyväksyminen sekä vältettävä tarpeetonta päällekkäistä arviointia. Järjestelmän on perustuttava kansainvälisesti tunnustettuihin standardeihin ja selkeisiin määritelmiin.

1.15 Eurooppalaisesta akkreditointijärjestelmästä annetun asetuksen säännöksiä on sovellettava kaikkiin akkreditointilaitoksiin ja niiden tuottamiin palveluihin Euroopan talousalueella riippumatta asiakkaille tarjottujen, vaatimustenmukaisuuden arviointiin liittyvien palvelujen luonteesta.

1.16 Säännösten avulla on varmistettava

- yhteiset, selkeät, avoimet ja kansainvälisten standardien mukaiset määritelmät, joita sovelletaan kaikissa uuden lähestymistavan mukaisissa direktiiveissä sekä tuotekohtaisissa direktiiveissä⁽¹⁾, mukaan luettuina vaatimustenmukaisuuden arviointia ja vaatimustenmukaisuuden arviointilaitoksia koskevat direktiivit
- viranomaisen hallinnoima akkreditointijärjestelmä, johon ei sovelleta kaupallista kilpailua
- kaiken asianomaisen yhteisön lainsäädännön kuuluminen säännösten piiriin poikkeuksetta niin terveyden ja turvallisuuden kuin ympäristönsuojelun aloilla
- yleinen soveltaminen kaikkiin akkreditoinnin piiriin kuuluviin toimiin, mukaan luettuna kalibrointi, riippumatta siitä, onko tällaisen akkreditoinnin tarkoituksena lakisääteisten vaatimustenmukaisuusvelvoitteiden täyttäminen vai yksitystisten sopimusten noudattaminen
- kansallisia akkreditointilaitoksia koskevien pätevyys- ja puolueettomuusstandardien noudattaminen siten, että ne osallistuvat vertaisarviointiin (*peer evaluation*), jonka toteuttamista valvovat kaikki akkreditointiprosessiin osallistuvat tahot.

⁽¹⁾ EU:n lainsäädännössä käytetään erilaisia määritelmiä kuvaamaan tavaroista annetuissa eri säädöksissä mainittuja samoja käsitteitä. Kyseiset säädökset koskevat esimerkiksi ympäristöstävällistä suunnittelua, tuoteturvallisuutta, tuotevastuuta, jätteiden hävittämistä ja energiatehokkuutta. Tämä on aiheuttanut sekaannusta välittömissä sidosryhmissä etenkin silloin, kun samaan tuotteeseen sovelletaan eri direktiivejä.

1.17 Komitea katsoo, että eurooppalaista akkreditointiyhteistyötä (*European Cooperation for Accreditation, EA*) varten on laadittava selkeä oikeusperusta. Kyseisen yhteistyön roolia on vahvistettava, ja se on määriteltävä nykyistä paremmin: kaikkien kansallisten akkreditointielinten on kuuluttava yhteistyön piiriin, jotta varmistetaan samantasoisuus, avoimuus, luotettavuus ja tehokkuus. Jäsenvaltioiden on tuettava eurooppalaisen akkreditointiyhteistyön verkkoa.

1.18 Jotta akkreditointilaitokset voivat osoittaa olevansa niihin kohdistetun luottamuksen arvoisia, niiden on komitean mielestä voitava todistaa, että ne osallistuvat menestyksekkäästi vertaisarviointiin.

1.19 Komitea katsoo myös, että kaikkien sidosryhmien on tärkeää olla edustettuina akkreditointilaitoksissa. Asiaa koskeva säännös tulisi sisällyttää uuteen asetukseen.

1.20 Komitea on sitä mieltä, että kuluttajien oikeudet on tunnettava ja tunnustettava nykyistä paremmin sisämarkkinoilla ja että tätä varten on suunniteltava asianmukaisia toimia.

1.21 Markkinavalvonnan on ulotuttava myös yleisestä tuoteturvallisuudesta annetun direktiivin piiriin kuuluviin tuotteisiin, sillä monia tuotteita myydään sekä ammattikäyttöön että kuluttajille. Komitea pitää myös täysin oikeutettuna nykyistä nopeaa Rapex-tiedonvaihtojärjestelmää, jonka avulla voidaan varmistaa tehokas markkinavalvonta.

1.22 Tulliviranomaisten on tehtävä yhteistyötä markkinavalvontaviranomaisten kanssa eurooppalaisessa verkossa, jotta varmistetaan tuotteiden tehokkaat tarkastukset ennen kuin ne lasketaan liikkumaan vapaasti unionin sisämarkkinoille.

1.23 Myös tämän vuoksi tulliviranomaisilla on oltava käytössään ammattitaitoista henkilökuntaa sekä asianmukaiset varat ja toimivaltuudet, jotta ne voivat toteuttaa tehokkaasti niille annetut tehtävät. Lisäksi niillä on oltava käytössään asianmukaiset välineet, joiden avulla voidaan toimia nopeasti sesonki-luonteisten tai rajoitetun ajan kaupan pidettävien tuotteiden osalta.

1.24 Lopuksi komitea katsoo, että asetuksessa tulisi säätää selkeästi siitä, että myös toimissa, jotka toteutetaan osoitetun vaatimustenvastaisuuden johdosta, noudatetaan suhteellisuusperiaatetta.

2. Johdanto

2.1 Tavaroiden sisämarkkinat sekä edistävät keskeisesti kasvua yhteisössä että vaikuttavat voimakkaasti Euroopan unionin kansainväliseen kilpailukykyyn. Komitea on useaan otteeseen korostanut seuraavaa: "Globalisaatiotekijän merkitys on kasvanut. Se on sekä haaste että mahdollisuus. Haasteeseen voidaan vastata vain, jos hyödynnetään yhtenäismarkkinoiden koko potentiaali⁽²⁾".

⁽²⁾ EUVL C 93, 27.4.2007, Yhtenäismarkkinoiden tarkastelu, esittelijä Bryan Cassidy.

2.2 Yhtenäismarkkinoiden keskeinen pilari on tavaroiden vapaa liikkuvuus: EY:n perustamissopimuksen 28–30 artiklaa⁽³⁾ soveltamalla on edistytty huomattavasti teknisten määräysten yhtenäistämässä EU:n tasolla ja poistettu näin kaupan teknisiä esteitä etenkin ”uuden lähestymistavan” direktiivien avulla (tunnetaan myös nimellä ”CE-merkintä” -direktiivit).

2.3 Perustamissopimuksen määräysten soveltamisessa ja täytäntöönpanossa on kuitenkin ilmennyt puutteita etenkin tuotealoilla, joita ei ole yhdenmukaistettu. Kansallisten teknisten määräysten asettaminen on luonut vakavia vapaan kaupan esteitä etenkin pk-yrityksille, sillä lainsäädäntökehys on vielä liian pirstaleinen, eikä jäsenvaltioilla ole yhtenäistä lähestymistapaa markkinavalvontaan.

2.4 Komitea on korostanut, että ”jäsenvaltioilla on merkittävä vastuu varmistettaessa, että EU:n toimet saatetaan asianmukaisesti osaksi kansallista lainsäädäntöä ja pannaan täytäntöön” ja että ”on tärkeää, että prosessin tuloksena kansallisella tasolla on sääntelykehys, joka on yritysten, työntekijöiden, kuluttajien ja kaikkien kansalaisyhteiskunnan toimijoiden kannalta sisällöltään mahdollisimman tasapainoinen ja samalla mahdollisimman yksinkertainen”⁽⁴⁾.

2.5 Komitea kannattaa painokkaasti tavoitteita, joilla tähdätään nykyistä avoimempiin ja tehokkaampiin määräyksiin sekä turvallisten ja laadukkaiden tuotteiden markkinointiedellytysten vahvistamiseen ja ajanmukaistamiseen. Näin voidaan varmistaa seuraavat seikat:

- Kuluttajille tarjotaan sekä kotimaisten että tuontitavaroiden luotettavien vaatimustenmukaisuuden arviointien pohjalta korkea turvallisuus- ja laatu- ja entistä suurempi valinnanvapaus.
- Tuottajilla on käytössään varma, selkeä ja yhtenäinen lainsäädäntö sekä yhteinen kehys teollisuustuotteita varten. Järjestelmä on riittävän joustava, jotta voidaan mukautua tekniseen kehitykseen. Kaupankäynti on vapaata ilman tarpeettomia teknisiä esteitä, hallinnollista valvontaa ja raskaita lisätestejä yksittäisten jäsenvaltioiden markkinoille pääsemiseksi.
- Kansalaiset hyötyvät terveyden- ja ympäristönsuojelusta, raskaan ja tarpeettoman hallinnollisen taakan poistamisesta sekä laatuun ja läheisyyteen perustuvasta konkreettisesta ”tulosten Euroopasta”, joka on Euroopan kansalaisuuden keskeinen tekijä.

2.6 Komitea korostaa aiheesta ”Sisämarkkinastrategia — Vuosien 2003–2006 painopisteet”⁽⁵⁾ antamassaan lausunnossa, että ”kauppa EU:n ulkopuolisten maiden kanssa on kasvanut nopeammin kuin EU:n jäsenvaltioiden välinen kauppa” ja että ”yhtenä syynä on se, että vastavuoroisen tunnustamisen järjestelmä, joka luotiin vahvistamaan kuluttajien luottamusta toisessa

maassa valmistettuihin tuotteisiin, on epäonnistunut. Jäsenvaltioiden tulisi luottaa toistensa järjestelmiin. Vakaa oikeusjärjestelmä, tiukat ja avoimet laatustandardit sekä kuluttajavalitusaloitteet ovat parhaita edellytyksiä tavarakaupan vilkastuttamiseksi jäsenvaltioiden välillä”.

2.7 Komitea on myös tähdentänyt, ettei kuluttajien oikeuksia tunneta riittävästi sisämarkkinoilla, ja kiinnittänyt useaan otteeseen huomiota⁽⁶⁾ kyseisiin puutteisiin etenkin syrjäisissä ja unioniin äskettäin liittyneissä maissa sekä tapaan, jolla jäsenvaltio- ja paikallistason viranomaiset usein käyttävät hyväkseen tätä tietämättömyyttä.

2.8 Komitea muistuttaa myös siitä, että yhtenäismarkkinoiden seurantaryhmän vuonna 2007 määrittelemät, sisämarkkinoiden moitteetonta toimintaa häiritsevät kolme pääestettä ovat

- talouden toimijoiden ja jäsenvaltioiden hallintojen epävarmuus vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen soveltamiseen liittyvistä oikeuksista ja velvollisuuksista
- riittämätön luottamus, avoimuus ja jäsenvaltioiden yhteistyö vastavuoroisen tunnustamisen, sertifiointin hyväksymisen sekä tavaroiden vapaan liikkuvuuden helpottamiseksi; vaatimustenmukaisuuden arviointia, akkreditointi- ja markkinavalvontajärjestelmiä sekä CE-merkinnän avoimuutta ja suojelua varten tarvitaan nykyistä selkeämpi kehys
- sellaisten yhtenäisten toimien puute, joilla varmistettaisiin markkinoille saatettaviin tuotteisiin sovellettavat korkeatasoiset turvallisuus- ja terveellisyysvaatimet sekä optimaaliset yleiset vaatimukset.

2.9 Komitea on todennut, että ”on valitettavasti nähtävissä, että Euroopan pitkään jatkuneesta yhdistymiskehityksestä huolimatta EU:n lainsäädäntöä ja politiikkaa ei monissa jäsenvaltioissa pidetä riittävässä määrin sisäpoliittisen päätöksenteon poliittisena ja hallinnollisena tasona sellaisilla aloilla, joilla valtiot ovat sitoutuneet yhteiseen politiikkaan ja toteuttamaan yhteisen päätöksenteon tuloksia”⁽⁷⁾.

2.10 Lisäksi komitea katsoo, että ”EU-asioihin jäsenvaltiotasolla sovellettava tehokas ja avoin lähestymistapa on välttämätön. Erilaisista hallintokulttuureista ja -perinteistä huolimatta unionin 25 jäsenvaltion on kunnioitettava yhteistä säännöstöä, johon kuuluu yhteisiä vaatimuksia EU-lainsäädännön laatimisesta, saattamisesta osaksi kansallista lainsäädäntöä, soveltamisesta ja noudattamisen valvonnasta”⁽⁸⁾.

⁽³⁾ Ks. myös EY:n perustamissopimuksen 94 ja 95 artikla.

⁽⁴⁾ EUVL C 309, 16.12.2006, Yhteisön Lissabon-ohjelman toteuttaminen, esittelijä: Bryan Cassidy.

⁽⁵⁾ EUVL C 234, 30.9.2003, esittelijä: Bryan Cassidy.

⁽⁶⁾ EUVL C 208, 3.9.2003, esittelijä: Antonello Pezzini.

⁽⁷⁾ EUVL C 325, 30.12.2006, esittelijä: Joost van Iersel.

⁽⁸⁾ Ks. alaviite 5.

2.11 Kokin raportin ⁽⁹⁾ mukaan tavaroiden vapaata liikkuvuutta EU:ssa haittaavat edelleen paikalliset määräykset, joita usein sovelletaan mielivaltaisesti ja selvässä ristiriidassa vastaavuuksien tunnistamisen periaatteen kanssa ⁽¹⁰⁾.

2.12 Edellä esitetyn valossa komitea katsoo, että Euroopan integraation tulevaisuuden varmistamiseksi sekä kuluttajien ja kansalaisten että eurooppalaisten yritysten tulevaisuuden suojelemiseksi on ehdottoman tärkeää, että

- taataan perustamissopimukseen kirjatun ja EY:n tuomioistuimen useissa tuomioissaan vahvistaman tavaroiden vapaan liikkuvuuden periaatteen täysi toteuttaminen, jotta yhdessä jäsenvaltiossa laillisesti kaupan olevat tuotteet voidaan vaikeuksitta saattaa markkinoille koko EU:ssa
- taataan kaupan varmuus, avoimuus ja tehokkuus poistamalla päällekkäiset tarkastukset ja testit sekä varmistamalla kuluttajien, kansalaisten ja yritysten korkeatasoinen suoja
- poistetaan epävarmuudet, päällekkäinen lainsäädäntö, oikeudelliset epä johdonmukaisuudet sekä tuotteiden vaatimustenmukaisuuden arviointien tarpeeton monimutkaisuus: arviointien tulee olla asianmukaisia, virallisia, riippumattomia ja puolueettomia sekä teollisuustuotteista annetun yhteisen lainsäädäntökehyksen mukaisia
- varmistetaan tuoteturvallisuudesta annettujen yhteisön säännösten aktiivinen ja yhtenäinen soveltaminen koordinoimalla ja vahvistamalla markkinavalvontaa
- hyödynnetään, vahvistetaan ja suojellaan nykyistä paremmin CE-merkintää; sen on oltava todellinen ”vaatimustenmukaisuuspassi”, joka oikeuttaa vapaaseen liikkuvuuteen koko EU:ssa yhteisön lainsäädännössä määritellyt turvallisuus- ja laatusat huomioon ottaen.

3. Komission ehdotukset

3.1 Komission lähtökohtana on toteamus, jonka mukaan ”sisämarkkinoita ei ole vielä toteutettu”.

- Jäsenvaltioiden tekniset määräykset muodostavat vielä vakavia kaupan esteitä EU:ssa. Eräässä tutkimuksessa on osoitettu ⁽¹¹⁾, että yli kolmannes yrittäjistä katsoo toisen jäsenvaltion teknisten määräysten aiheuttavan ongelmia, ja noin puolet on päättänyt mukauttaa tuotteensa kyseisten määräysten mukaisiksi.
- Liian monet EU:n määräykset ovat epä johdonmukaisia ja monimutkaisia: samaan tuotteeseen sovelletaan eri määritelmiä, vaatimuksenmukaisuuden arviointiprosessit ovat päällekkäisiä, vaatimuksenmukaisuuden arviointilaitokset eroavat toisistaan, lainsäädäntökehys on pirstaleinen, säännöt ja menettelytavat ovat hajanaisia.

⁽⁹⁾ Wim Kokin johtaman korkean tason työryhmän marraskuussa 2004 julkaisema raportti *Facing the Challenge, the Lisbon Strategy for Growth and Employment*, Euroopan komissio.

⁽¹⁰⁾ SEK(2007) 113, 14.2.2007.

⁽¹¹⁾ Toinen kaksivuotiskertomus vastavuoroisen tunnistamisen periaatteen soveltamisesta sisämarkkinoilla, KOM(2002) 419 lopullinen.

- Niin kuluttajien ja kansalaisten kuin pk-yritysten tiedot ja valvutuneisuus omista oikeuksista sisämarkkina-asioissa ovat vielä hyvin puutteellisia. Lisäksi kyseisiä oikeuksia käytettäessä syntyy asteittain uusia esteitä ja uusia raskaita hallinnollisia muodollisuuksia.

3.2 Kyseisten ongelmien ratkaisemiseksi komissio ehdottaa seuraavaa:

- asetus (KOM(2007) 36 lopullinen) tiettyjen kansallisten teknisten määräysten soveltamista toisessa jäsenvaltiossa laillisesti kaupan pidettyihin tuotteisiin koskevista menettelyistä sekä päätöksen 3095/95/EY kumoamisesta
- päätös (KOM(2007) 53 lopullinen) tuotteiden kaupan pitämiseen liittyvistä yhteisistä puitteista; samalla komissio aikoo rekisteröidä CE-merkinnän yhteisön yhteismerkiksi antaakseen sille oikeudellisen suojan
- asetus (KOM(2007) 37 lopullinen) tuotteiden kaupan pitämiseen liittyvää akkreditointia ja markkinavalvontaa koskevista vaatimuksista.

3.3 Ehdotuksessa asetukseksi (KOM(2007) 36 lopullinen) esitetään nykyisen vastavuoroisen tietojenvaihtomenettelyn kumoamista ja tarkastellaan yhdenmukaistamattomien alojen eräitä näkökohtia:

- uusi menettely jäsenvaltioiden viranomaisille silloin, kun ne aikovat noudattaa kansallista teknistä määräystä eivätkä katso voivansa soveltaa vastavuoroista tunnistamista
- EU-tason määritelmä jäsenvaltioiden viranomaisten sekä sellaisten yritysten oikeuksista ja velvollisuuksista, jotka haluavat myydä jossakin jäsenvaltiossa tuotetta, joka on jo laillisesti kaupan jossakin toisessa jäsenvaltiossa
- yhden tai useamman tuoteyhteyspisteen perustaminen kuhunkin jäsenvaltioon; tuoteyhteyspisteiden tehtävänä on antaa tietoa sovellettavista teknisistä määräyksistä sekä ilmoittaa toimivaltaiset viranomaiset tai organisaatiot, joiden puoleen tulee kääntyä; lisäksi on mahdollista perustaa tuoteyhteyspisteiden telemaattinen verkko tiedonvaihtoa varten HVTYK-ohjelman (yleiseurooppalaisten sähköisten viranomaispalveluiden yhteentoimiva toimittaminen julkishallinnolle, yrityksille ja kansalaisille) mukaisesti.

3.4 Ehdotuksessa päätöseksi (KOM(2007) 53 lopullinen) esitetään yhtenäinen yleiskehyks tulevalle alakohtaiselle lainsäädännölle:

- yhdenmukaistetut määritelmät, talouden toimijoiden yhteiset velvoitteet, vaatimustenmukaisuuden arviointilaitosten valintakriteerit, ilmoittamisesta vastaavia kansallisia viranomaisia koskevat kriteerit ja säännöt ilmoittamismenettelyä varten
- säännöt vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyjen valintaa varten sekä yhdenmukaistetut menettelyt raskaiden päällekkäisyyksien välttämiseksi
- yksi määritelmä CE-merkinnälle (sekä vastuu- ja suojasäännöt) yhteisön yhteismerkkinä niiden direktiivien osalta, joissa jo säädetään sen käytöstä
- tiedonvälitys- ja markkinavalvontamenettely, joka täydentää yleisestä tuoteturvallisuudesta annetun direktiivin mukaista järjestelmää

— yhdenmukaistetut säännökset tulevia suojamekanismeja varten markkinavalvontaa koskevien säännösten täydentämiseksi.

3.5 Ehdotuksessa asetukseksi (KOM(2007) 37 lopullinen) säädetään akkreditointia ja markkinavalvontaa koskevien määräysten vahvistamisesta, jotta vaatimustenvastaiset tuotteet voidaan tunnistaa helposti ja poistaa markkinoilta. Ehdotuksen päätavoite on varmistaa tavaroiden vapaa liikkuvuus yhdenmukaistetulla alueella seuraavien keinoin:

— Vahvistetaan eurooppalaista yhteistyötä, jotta akkreditointi voi toimia tehokkaasti valvonnan viimeisenä tasona varmistettaessa EU-lainsäädännön asianmukainen toiminta.

— Vahvistetaan puitteet jo olemassa olevan eurooppalaisten akkreditointielinten yhteistyöjärjestön (*European Co-operation for Accreditation, EA*) tunnustamiselle, jotta varmistetaan jäsenvaltioiden akkreditointielinten ⁽¹²⁾ perusteellinen vertaisarviointi.

— Vahvistetaan kehys yhteisön markkinavalvonnalle sekä yhteisön markkinoille tulevien tuotteiden tarkastuksille, jotta varmistetaan jäsenvaltioiden viranomaisten ja tulliviranomaisten nykyistä tiiviimpi yhteistyö sekä jäsenvaltioiden viranomaisten tiedonvaihto ja yhteistyö useampien jäsenvaltioiden markkinoilla olevien tuotteiden osalta.

— Sovelletaan kaikilla aloilla selkeitä vakiosääntöjä, varmistetaan toimien oikeudellinen vakaus ja johdonmukaisuus, kevennetään markkinoille saattamista edeltäviä velvoitteita sekä vähennetään vaatimustenmukaisuuden arvioinnista aiheutuvia rasitteita.

— Myönnetään yhteisön rahoitusta alakohtaisille akkreditointiohjelmille, EA:n keskussihteeristön toiminnalle, markkinavalvontahankkeiden perustamiselle ja koordinoinnille sekä kansallisten viranomaisten — myös tulliviranomaisten — koulutus- ja vaihto-ohjelmille.

4. Yleistä

4.1 Komitea on täysin vakuuttunut siitä, että tavaroiden vapaa liikkuvuus on Euroopan yhtenäismarkkinoiden kilpailukyyn sekä taloudellisen ja sosiaalisen kehityksen keskeinen moottori ja että turvallisten ja laadukkaiden tuotteiden kaupan pitämisen edellytysten vahvistaminen ja ajanmukaistaminen ovat eurooppalaisten kuluttajien, yritysten ja kansalaisten kannalta avaintekijöitä.

4.2 Tavaroiden yhtenäismarkkinat ovat 50 viime vuoden aikana osaltaan lähentäneet yhä enemmän Euroopan talouksia. Nykyisin 27 jäsenvaltion EU:ssa jäsenvaltioiden välisen kaupan osuus on unionin kokonaiskaupasta kaksi kolmannesta.

4.3 Yhteisön sisäisen kaupan kehityksen keskeisiä pilareita

⁽¹²⁾ Ilmoitettuja laitoksia on EU:ssa nykyisin noin 1 700.

ovat EY:n perustamissopimuksen 28 ja 30 artiklan ⁽¹³⁾ määräysten toteuttaminen, vanhan ja uuden lähestymistavan mukaisten teknisten määräysten yhtenäistämismenettely sekä vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen oikea soveltaminen.

4.4 Tavarointa koskeva EU:n lainsäädäntö on ajanmukaistettava ja uudistettava viipymättä, kun ajatellaan perustamissopimuksen määräysten soveltamisessa ja toteuttamisessa kohdattuja vaikeuksia, jäsenvaltioiden markkinavalvontajärjestelmien epäyhtenäisyyttä, vaatimustenmukaisuuden arviointilaitosten ja CE-merkinnän oikeudellisen suojan puutteita, usein kumulatiivisten ja päällekkäisten, erilaisia menettelyjä edellyttävien unionin säännösten epäjohdonmukaisuuksia ja monimutkaisuutta sekä yritysten, hallinnon ja kansalaisten puutteellista tietämystä omista oikeuksistaan ja velvollisuuksistaan.

4.5 Komitea kannattaaakin komission aloitetta, sillä se on yhtenäismarkkinoista antamissaan lausunnoissa ⁽¹⁴⁾ jo painottanut asiaa ja kehoittanut toteuttamaan kyseisen aloitteen. Komitea on tyytyväinen tehtyihin ehdotuksiin, kunhan niissä otetaan huomioon käsillä olevassa lausunnossa esitetyt huomiot.

⁽¹³⁾ Ks. myös EY:n perustamissopimuksen 94 ja 95 artikla.

⁽¹⁴⁾ Luettelo ETSK:n äskettäin laatimista lausunnoista, joissa tarkastellaan yksinkertaistamista, sääntelyn parantamista ja yhtenäismarkkinoiden painopisteitä:

- 1) EUVL C 93, 27.4.2007, "Yhtenäismarkkinoiden tarkastelu", esittelijä Bryan **Cassidy**.
- 2) lausunto aiheesta "Komission tiedonanto neuvostolle, Euroopan parlamentille, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle sekä alueiden komitealle — Yhteisön Lissabon-ohjelman toteuttaminen: strategia sääntely-ympäristön yksinkertaistamiseksi", KOM(2005) 535 lopullinen, esittelijä: Bryan **Cassidy**, EUVL C 309, 16.12.2006.
- 3) puheenjohtajanaan toimineen Yhdistyneen kuningaskunnan pyynnöstä 28. syyskuuta 2005 annettu valmisteleva lausunto aiheesta "Lainsäädännön parantaminen", esittelijä: Daniel **Retureau**, EUVL C 24, 31.1.2006.
- 4) syyskuun 28 päivänä 2005 annettu oma-aloitteinen lausunto aiheesta "EU:n lainsäädännön soveltamisen ja noudattamisen valvonnan parantaminen", esittelijä: Joost **van Iersel**, EUVL C 24, 31.1.2006.
- 5) maaliskuun 31 päivänä 2004 annettu lausunto aiheesta "Komission tiedonanto — Yhteisön säännösten päivittäminen ja yksinkertaistaminen", KOM(2003) 71 lopullinen, esittelijä: Daniel **Retureau**, EUVL C 112, 30.4.2004.
- 6) maaliskuun 26 päivänä 2003 annettu oma-aloitteinen lausunto aiheesta "Yksinkertaistaminen", esittelijä: John **Simpson**, EUVL C 133, 6.6.2003.
- 7) maaliskuun 21 päivänä 2001 annettu valmisteleva lausunto aiheesta "Komission tiedonanto — Lainsäädännön yksinkertaistaminen ja parantaminen", KOM(2001) 726 lopullinen, esittelijä: Kenneth **Walker**, EYVL C 125, 27.5.2002.
- 8) marraskuun 29 päivänä 2001 annettu oma-aloitteinen lausunto aiheesta "Yksinkertaistaminen", esittelijä: Kenneth **Walker**, EYVL C 48, 21.2.2002.
- 9) lokakuun 19 päivänä 2000 annettu oma-aloitteinen lausunto aiheesta "Yhtenäismarkkinasääntelyn yksinkertaistaminen", esittelijä: Bruno **Vever**, EYVL C 14, 16.1.2001.
- 10) huhtikuun 7 päivänä 2005 annettu oma-aloitteinen lausunto aiheesta "Yhtenäismarkkinoiden painopistealueet vuosina 2005–2010", esittelijä: Bryan **Cassidy**, EUVL C 255, 14.10.2005.
- 11) heinäkuun 16 päivänä 2003 annettu lausunto aiheesta "Komission tiedonanto neuvostolle, Euroopan parlamentille, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle — Sisämarkkinastrategia — Vuosien 2003–2006 painopisteet", esittelijä: Bryan **Cassidy**, EUVL C 234, 30.9.2003.
- 12) tiedonanto aiheesta "Yksinkertaistaminen".
- 13) tammikuun 11 päivänä 2005 annettu tiedonanto aiheesta "Yhteissääntelyn ja itsesääntelyn nykytilanne yhtenäismarkkinoilla", esittelijä Bruno **Vever**, CESE 1182/2004 fin.

4.6 Komitean mielestä esitettyjä aloitteita tulisi arvioida neljän avainkriteerin pohjalta, jotta varmistetaan, että ne sisällytetään nykyiseen yhteisön kehykseen:

- avoimuuden, yksinkertaistamisen, luotettavuuden, oikeusvarmuuden ja ymmärrettävyyden taso yhteisön käyttäjän — kuluttajan, yrityksen, julkishallinnon tai kansalaisen — kannalta
- johdonmukaisuus suhteessa unionin muihin politiikanaloihin ja tavoitteisiin
- oikeuksia ja velvollisuuksia koskevan, asianomaisten yhteisön toimijoiden välisen tiedotuksen ja viestinnän taso
- tarpeettoman byrokratian määrä ja siihen liittyvät rasitteet etenkin pienille toimijoille, kuten kuluttajille, pienille ja keskiuurille yrityksille sekä yksittäisille kansalaisille.

4.7 Komitea katsoo, että komission ehdotukset ovat merkittävä askel eteenpäin, sillä niihin sisältyy

- säännöksiä markkinavalvonnan vahvistamiseksi
- yhteinen akkreditointijärjestelmä
- akkreditoitujen sertifiointielinten yhteinen pätevyystaso
- nykyistä tiukemmat valintakriteerit ja yhdenmukaistetut valintamenettelyt vaatimustenmukaisuuden arviointia varten
- jäsenvaltioiden viranomaisten nykyistä laajempi yhteistyö ja tiedonvaihto
- CE-merkinnän oikeudellisen suojan vahvistaminen yhteisön yhteismerkkinä.

4.8 Komitea on komission kanssa täysin samaa mieltä siitä, että ilmoitettujen laitosten akkreditointijärjestelmää on parannettava laadullisesti ja että kyseisten laitosten nimeämistä, hallintoa ja valvontaa varten on laadittava nykyistä tiukemmat kriteerit. Lisäksi tarvitaan oikeudellinen kehys, jolla taataan hajautetun järjestelmän yhtenäisyys, vertailtavuus ja koordinointi luotettavuuden ja keskinäisen luottamuksen varmistamiseksi.

4.9 Etenkin etenevää maailmanlaajuistumista silmällä pitäen markkinavalvontajärjestelmän on taattava yhteinen sääntelykehys, jotta lainsäädäntöä sovelletaan tehokkaasti ja yhdenmukaisesti koko unionissa.

4.10 Vaatimustenvastaisten ja mahdollisesti vaarallisten tuotteiden saattaminen markkinoille on estettävä, kuten todetaan Rapexin (tuoteturvallisuuden nopea hälytysjärjestelmä) vuosikertomuksessa 2006 ⁽¹⁵⁾.

⁽¹⁵⁾ Euroopan komission Rapex-kertomus vuodelta 2006, <http://ec.europa.eu/rapex>. Huhtikuun 19 päivänä 2007 julkaistussa kertomuksessa todetaan, että viime vuosina ilmoitusten määrä on kasvanut jatkuvasti. Ilmoitukset vakavan turvallisuusriskin aiheuttavista kulutustuotteista, jotka ovat muita kuin elintarvikkeita, ovat yli kaksinkertaistuneet Euroopassa vuosina 2004–2006 ja nousseet 388:sta 924:ään. Vuosittainen lisäys vuoteen 2005 nähden on ollut 32 prosenttia. Ilmoitukset koskivat leluja, sähkölaitteita, moottoriajoneuvoja, valaisimia ja kosmetiikkaa. Niihin liittyi loukkaantumisen, sähköiskun, tulipalon, palovammojen, kuristumisen ja tukehtumisen vaara tai ne sisälsivät kemiallisia vaaratekijöitä.

4.11 CE-merkintä on tarkoitettu vaatimustenmukaisuusmerkiksi eikä laatumerkiksi. Komitea pitää tärkeänä, että luottamus vaatimustenmukaisuusmerkkeihin palautetaan. CE-merkinnälle on palautettava sille kuuluva merkitys. Näin vahvistetaan mahdollisuuksia nostaa kante sen väärinkäytöstä ja taataan sen oikeudellinen suoja, sillä se edustaa sääntelyjärjestelmää, johon kaikki nykyään 20 tuotantoalaa kattavat "uuden lähestymistavan" direktiivit perustuvat.

4.12 Nykyistä lainsäädäntökehystä ajatellen komitea katsoo, että epäjohtonmukaisuudet, päällekkäiset säännökset ja oikeudelliset epävarmuudet saattavat olla koko järjestelmän heikoin kohta, joka haittaa vakavasti kuluttajia, yrityksiä, kansalaisia ja koko kansalaisyhteiskuntaa.

4.13 Lainsäädännön päällekkäisyys sekä unionin muihin tavoitteisiin ja politiikkoihin liittyvien aloitteiden yhtenäisyyden puute on johtanut liialliseen ja paljon aikaa vievään byrokratiaan, joka haittaa erilaisten menettelyjen tehokasta käynnistämistä. Tällä on ollut erittäin kielteinen vaikutus etenkin kuluttajiin, pieniin ja keskiuuriin yrityksiin sekä yksittäisiin kansalaisiin.

4.14 Komitea kannattaa näin ollen täysin ehdotusta yhteiseksi viitekehykseksi tuotteiden kaupan pitämistä varten ⁽¹⁶⁾. Tällaiseen kehykseen tulisi sisältyä yhteiset määrittelyt, menettelyt ja tekijät tulevaa uudelleenjärjestelyä sekä yksittäisten direktiivien mukauttamista varten. Näin nykyisestä lainsäädäntökehystä voidaan poistaa puutteet ja tarpeettomat byrokraattiset rasitteet.

4.15 Komitean mielestä sisämarkkinoiden kannalta on tärkeää laatia käytännön telemaattinen opas tuotteiden kaupan pitämisestä unionin sisämarkkinoilla ⁽¹⁷⁾. Oppaassa esitettäisiin käyttäjäystävällinen yhteenveto kaikista säädöksistä ja menettelyistä horisontaalisessa kehyksessä ja keskeisiin aloihin jaoteltuna sekä selostettaisiin oikeudet ja velvollisuudet, osallistumismenettelyt, aikarajoitukset ja käynnistyskustannukset.

5. Erityistä

5.1 Ehdotus päätökseksi vastavuoroisen tunnustamisen periaatteesta ja tuoteyhteyspisteistä, KOM(2007) 36 lopullinen

5.1.1 Perustamissopimuksen 28 ja 30 artiklassa määrätty vastavuoroisen tunnustamisen periaate on tavaroiden ja palveluiden vapaan liikkuvuuden kulmakiviä sisämarkkinoilla. EU on 50 vuoden ajan jatkuvasti laajentunut, ja markkinat ovat globalisoituneet yhä enemmän. Tämän vuoksi on komitean mielestä vahvistettava sisämarkkinoiden asema ja suoja, taattava nykyistä parempi oikeusvarmuus ja lainsäädännön yhtenäinen soveltaminen sekä hyödynnettävä täysin kaikkia sisämarkkinoiden mahdollisuuksia niin talouden toimijoiden ja eurooppalaisten yritysten kuin jäsenvaltioiden viranomaisten kannalta.

5.1.2 Komission ehdotus on myönteinen askel tähän suuntaan, sillä siinä

- säädetään menettelystä yleisperiaatteeseen tehtävien poikkeusten esiin tuomiseksi

⁽¹⁶⁾ Yhteisessä kehyksessä tulisi ottaa huomioon myös palvelut, jotka liittyvät yhä tiiviimmin itse tuotteiden kaupan pitämiseen.

⁽¹⁷⁾ Ks. kohta 5.1.11.

- vahvistetaan yhteiset oikeudet ja velvollisuudet jäsenvaltioiden viranomaisia ja yrityksiä varten
- esitetään järjestelmä tiedotusta ja hallinnollista yhteistyötä varten kansallisen sääntelyn osalta.

5.1.3 Komitea katsoo kuitenkin, että edelleen on olemassa eräitä ongelmallisia seikkoja, joita tulisi tarkentaa ehdotetussa asetuksessa.

- Vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen soveltamista ei voi erottaa jäsenvaltioiden keskinäisestä luottamuksesta markkinavalvontajärjestelmien luotettavuuteen — markkinavalvontajärjestelmät ovat keskeisessä asemassa sallittaessa tuotteen pääsy unionin sisämarkkinoille — vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyjen tehokkuuteen, testilaboratorioiden rooliin sekä sertifioijien ja standardointielinten pätevytyteen.
- Nykyisessä ehdotetussa asetuksessa komission rooli on suppeampi verrattuna päätöksessä 3052/95/EY määrättyyn rooliin.
- Hallinnollisen yhteistyön mekanismit rajoitettaisiin yritysten ja jäsenvaltioiden viranomaisten vertikaaliseen yhteistyöhön, vaikka hallintoviranomaisten, samoin kuin tuoteyhteyspisteiden, horisontaalisen yhteistyön kehittäminen vaikuttaisi tärkeältä.
- Ehdotuksessa ei viitata konfliktien ratkaisumekanismeihin, kuten Solvit-järjestelmään⁽¹⁸⁾, jonka avulla yritykset voisivat hyödyntää suoraan nopeaa ja hyväksi havaittua menettelyä.
- Käänteistä todistustaakkaa sovelletaan myös unionin ulkopuolisista maista tuleviin tuotteisiin, jotka eurooppalaiset maahantuojat saattavat unionin markkinoille.
- Ehdotukseen sisältyy tuoteluettelon käyttöönotto, mikä voi osoittautua erityisen ongelmalliseksi, sillä vastavuoroisen tunnustamisen periaatetta sovelletaan kaikkiin tuotteisiin, jotka eivät kuulu yhtenäistetyin lainsäädännön piiriin.

5.1.4 Komitean mielestä olisi asianmukaista viitata tekstissä nimenomaan siihen, että perustamissopimuksen oikeusperustoissa, joissa vahvistetaan vastavuoroisen tunnustamisen periaate, korostetaan, että oletettuja kansallisia vaatimuksia suojellaan vain poikkeustapauksessa.

5.1.5 Komitean mielestä on ensisijaisen tärkeää varmistaa riittävä avoimuus, oikeusvarmuus ja yksinkertaistaminen vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen soveltamisessa ja toteuttamisessa:

- käänteisen todistustaakan soveltaminen yksinkertaisin ja ajallisesti määritellyin menetelmin, jos jäsenvaltioiden viranomaiset aikovat poiketa periaatteesta, jotta ristiriitaiset tapaukset voidaan ratkaista entistä avoimemmin ja nopeammin

⁽¹⁸⁾ <http://ec.europa.eu/solvit/>.

- mahdollisuus nostaa kante jäsenvaltioiden tuomioistuimissa siten, etteivät kustannukset ja asiaan käytetty aika ja vaiva lisäänty
- mahdollisuus riita-asioiden käsittelyyn ilman oikeudellista menettelyä EU:ssa tehokkaaksi havaittujen mekanismien mukaisesti
- tavaroiden ja palvelujen entistä laajempi ja parempi liikkuvuus myös yrityksille, kuluttajille ja viranomaisille suunnattujen yhdistettyjen tiedotus- ja koulutuskampanjoiden avulla
- nykyistä lyhyemmät menettelyt: jäsenvaltion viranomaiselta saadun kirjallisen ja perustellun ilmoituksen jälkeen yrityksellä on 20 päivää aikaa esittää vastaväitteensä ja jos riita-asia ei ratkea tietyn ajan kuluessa, yritys voi viedä sen mahdollisen markkina-alueen muodostavan jäsenvaltion tuomioistuimeen
- kunkin jäsenvaltion tuoteyhteyspisteiden verkottaminen Euroopan laajuisesti ja niiden sisällyttäminen EU:n internet-sivustolle, jotta varmistetaan riittävä viestintä ja tiedotus oikeuksista ja velvollisuuksista.

5.1.6 Komitea mielestä on asianmukaista määritellä kanteen käsittelylle enimmäisaikaraja, jotta asia voidaan ratkaista ensimmäisen asteen oikeusistuimessa.

5.1.7 Jäsenvaltioiden on luotava tehokkaat ja pätevät tekniset rakenteet sekä kiireellisyysmenettely, jotta ne voivat nopeasti hankkia mahdolliset todisteet vastavuoroisen tunnustamisen periaatteeseen tehdyistä poikkeuksista EY:n perustamissopimuksen 30 artiklan mukaisesti, sillä siinä ”sallitaan jäsenvaltioiden soveltaa tuonnin määrällisiä rajoituksia vaikutukseltaan vastaavia toimenpiteitä, mikäli ne perustuvat yleiseen ei-taloudelliseen etuun (julkinen moraali, yleinen järjestys tai turvallisuus, ihmisten, eläinten tai kasvien terveyden ja elämän suojeleminen, taiteellisten, historiallisten tai arkeologisten kansallisaarteiden suojeleminen taikka teollisen ja kaupallisen omaisuuden suojeleminen)”⁽¹⁹⁾.

5.1.8 Tuoteyhteyspisteissä tulisi soveltaa Solvit-järjestelmää, jonka avulla pyrittäisiin aluksi ratkaisemaan riita-asiat ja annettaisiin niille yrityksille, joiden tuotteet on pysäytetty rajalla, mahdollisuus hyödyntää jäsenvaltioiden viranomaisten hallinnollista yhteistyötä ilman oikeudellista menettelyä ja saada vastaus kymmenen viikon kuluessa⁽²⁰⁾.

⁽¹⁹⁾ Euroopan parlamentti: Faktatietoja — 3.2.1 Tavaroiden vapaa liikkuvuus. Päivitetty: 22. lokakuuta 2001 (http://www.europe-info.de/facts/fi/3_2_1.htm).

⁽²⁰⁾ SEC(2007) 585. *Commission Staff Working Document — SOLVIT 2006 Report — Development and Performance of the SOLVIT Network in 2006*, 30.4.2007.

Kaikki EU:n jäsenvaltiot sekä Norja, Islanti ja Liechtenstein ovat perustaneet Solvit-keskuksen useimmiten ulkoasiain- tai talousministeriönsä yhteyteen.

Solvit-keskukset tekevät sähköisen tietokannan avulla suoraan yhteistyötä ratkaistakseen kansalaisten ja yritysten esittämiä ongelmia nopeasti ja käytännöllisesti. Solvit-järjestelmän yhteistyösäännöt on esitetty vuonna 2001 annetussa komission suosituksessa, joka on hyväksytty neuvoston päätelmissä. Solvit-järjestelmä on ollut toiminnassa heinäkuusta 2002. Suosituksen ohella Solvit-keskukset antoivat joulukuussa 2004 joukon yhteisiä laatu- ja suoritusstandardeja, jotta varmistetaan laadukas palvelu koko verkostossa.

5.1.9 Komitean mielestä on tärkeää, että tuoteyhteyspisteillä on ennakoiva rooli ja että ne antavat käyttöön oppaita käytännön menettelyistä. Niiden tulisi myös laatia jäsenvaltioissa internet-sivustoja, jotka verkotetaan Euroopan laajuisesti ja linkitetään EU:n internet-sivustoon. Kyseisillä sivustoilla tulisi esittää aiemmin ratkaistuja asioita koskevat päätökset, vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen piiriin kuuluvien tuotteiden luettelo sekä mahdollisille käyttäjille avoin tietokanta, joka on linkitetty tuoteyhteyspisteiden tiedonvaihdon telemaattiseen verkkoon HVTYK-ohjelman yhteentoimivuusmallien mukaisesti ⁽²¹⁾.

5.1.10 Kyseisten välineiden valmistelu ja käyttö ei voi olla vapaaehtoista vaan sen on oltava pakollista, ja asiasta tulisi säätää ehdotuksessa. Tuoteyhteyspisteiden tulisi järjestää säännöllisesti yhdessä komission kanssa yhdistettyjä tiedotus- ja koulutusseminaareja talouden toimijoille, hallinto- ja tullivirkamiehille sekä kuluttajille, jotta varmistettaisiin perustamissopimuksessa määrättyjen oikeuksien ja velvollisuuksien asianmukainen ymmärtäminen ja levittäminen.

5.1.11 Lisäksi tulisi laatia telemaattinen opas, jonka avulla koko EU:ssa voidaan saada yleiskuva voimassa olevista säännöksistä horisontaalisessa kehyksessä ja keskeisiin aloihin jaoteltuna.

5.1.12 Asetuksen piiriin kuuluvien tuotteiden luettelon laatiminen ei vaikuta asianmukaiselta, kuten ei myöskään yleisestä tuoteturvallisuudesta annetussa direktiivissä säädetyn kiireellisyysmenettelyn poissulkeminen.

5.1.13 Komission on seurattava tiiviisti ilmoitusmenettelyjä toiminnan valvomiseksi. Jäsenvaltiot on näin ollen veloitettava lähettämään kopio kaikista ilmoituksista sekä laatimaan vuosikertomus asetuksen mukaisesti hyväksytyistä toimista, jotta komissio voi esittää Euroopan parlamentille, neuvostolle ja ETSK:lle (yhtenäismarkkinoiden seurantaryhmälle) asiaa koskevan kertomuksen.

5.2 Ehdotus päätökseksi tuotteiden kaupan pitämiseen liittyvistä yhteisistä puitteista ja CE-merkinnästä, KOM(2007) 53 lopullinen

5.2.1 Komitea kannattaa ehdotuksen periaatteita, jotka perustuvat uudesta lähestymistavasta saatuihin myönteisiin kokemuksiin yhdistettynä vaatimustenmukaisuuden arviointia koskevaan yleiseen lähestymistapaan ⁽²²⁾. Kyseisiä periaatteita tulisi soveltaa yleisesti nykyiseen ja tulevaan yhteisön lainsäädäntöön, ja niiden tulisi kattaa kaupan olevien tuotteiden kaikki näkökohdat etenkin terveyden, turvallisuuden ja ympäristönsuojelun aloilla. Sisämarkkinoiden pääperiaatetta eli talouden toimijoiden syrjimättömyyttä on noudatettava lainsäädännössä ja toteutettava täysimääräisesti jäsenvaltioissa.

⁽²¹⁾ EUVL C 80, 30.3.2004, esittelijä: Antonello Pezzini.

⁽²²⁾ Yleisen lähestymistavan myötä on otettu käyttöön modulaarinen lähestymistapa, jossa vaatimustenmukaisuuden arviointiprosessi jaetaan erilaisiin toimiin, ns. moduuleihin. Ne eroavat toisistaan tuotteen kehitysvaiheen perusteella (esimerkiksi suunnittelu, prototyyppi, täysimittainen tuotanto), toteutetun arvioinnin perusteella (asiakirjojen tarkastus, tyyppitarkastus, laatutakuu) sekä arvioinnista vastaavan tahon perusteella (valmistaja tai kolmas osapuoli). Yleinen lähestymistapa on virallistettu neuvoston päätöksessä 90/683/EY, jota on muutettu ja ajantasaistettu päätöksellä 93/465/ETY. Molemmista päätöksistä määrätään uuden lähestymistavan direktiiveissä käytettävistä yleisistä suuntaviivoista ja yksityiskohtaisista menettelyistä vaatimustenmukaisuuden arvioinnin alalla.

5.2.2 Komitea korostaa seuraavan toteamuksen tärkeyttä: ”Kaikkien talouden toimijoiden, jotka kuuluvat toimitus- ja jake-luketjuun, olisi ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin sen varmistamiseksi, että markkinoilla asetetaan saataville ainoastaan sellaisia tuotteita, jotka ovat sovellettavan lainsäädännön vaatimusten mukaisia” ⁽²³⁾. Näin riippumatta siitä, onko kyse valmistajista, valtuutetuista edustajista tai maahantuojista ⁽²⁴⁾.

5.2.3 Tuotteiden jäljitettävyyden on keskeistä, jotta voidaan määrittellä niiden talouden toimijoiden vastuu, jotka saattavat tavaroita Euroopan markkinoille ja jotta varmistetaan, että kaikkia asianomaisia unionin vaatimuksia noudatetaan. Kyse ei ole vain vaatimustenmukaisuuden velvoitteista, jotka on komission ehdotuksen mukaan ”rajoitettava tiettyihin valvontatoimenpiteisiin” ⁽²⁵⁾.

5.2.4 Kun ajatellaan ehdotetun päätöksen aihetta ja soveltamisalaa, komitea katsoo, että päätökseen sisältyviä poikkeuksia on vältettävä ja että tuotteiden kaupan pitämiseen liittyviä yhteisiä puitteita on sovellettava — kuten ehdotetaan eurooppalaisesta akkreditointijärjestelmästä ja markkinavalvontamekanismeista annettua asetusta koskevassa kohdassa 5.3.3 — kaikkeen asianomaiseen yhteisön lainsäädäntöön poikkeuksetta, olipa kyse turvallisuudesta, terveydestä tai ympäristönsuojelusta. Uutta kehystä on sovellettava kaikkeen nykyiseen lainsäädäntöön odottamatta jokaisen yksittäisen direktiivin tai asetuksen mahdollista yleistarkistusta.

5.2.5 Ehdotuksen I osastossa esitetyt yhteiset määritelmät ovat ensiarvoisen tärkeitä markkinatoimijoille, sillä liian monissa direktiiveissä, jotka käsittelevät samoja tuotteita, käytetään erilaisia määritelmiä.

5.2.6 Komitea pitää tärkeänä

- nykyistä selkeämpiä kuvauksia talouden toimijoiden velvollisuuksista, jotta parannetaan uuden lähestymistavan nykyistä kehystä
- nykyistä tehokkaampaa markkinavalvontaa
- ilmoitettujen vaatimustenmukaisuuden arviointilaitosten nykyistä yhtenäisempää pätevyden tasoa.

5.2.7 Talouden toimijoiden velvoitteiden tulee olla perusteltuja ja oikeasuhteisia, eikä niiden tule aiheuttaa kalliita byrokrattisia ja hallinnollisia rasitteita. Tämä koskee sekä näytteisiin perustuvia testejä kaupan pidetyille tuotteille ja kirjan pitämistä valituksista (7 artiklan 4 kohdan toinen alakohta) sekä ilmoitusvelvoitetta, joka tulisi rajoittaa yleisessä tuoteturvallisuudirektiivissä määriteltyihin vaarallisiin tuotteisiin.

5.2.7.1 Eurooppalaisessa akkreditointijärjestelmässä vaatimustenmukaisuuden sertifiointielinten käyttämien välineiden on oltava suhteutettuja. Kyseisten elinten on sovellettava menetelmiä, jotka soveltuvat pienille ja keskisuurille yrityksille sekä muille kuin sarjatuohtantoon tai pienissä määrissä valmistetuille tuotteille.

⁽²³⁾ KOM(2007) 53 lopullinen, johdanto-osan 14. perustelukappale.

⁽²⁴⁾ Mukaan luettuna unionin ulkopuolisista maista tuotujen sellaisten ns. nimettömien tuotteiden maahantuojat, joita usein markkinoidaan lyhyen aikaa keksityillä nimillä ja ”myy ja pakene” -periaatteella.

⁽²⁵⁾ KOM(2007) 53 lopullinen, johdanto-osan 17. perustelukappale.

5.2.8 Ilmoitettujen laitosten osalta komitea toistaa, että niiden on taattava kilpailu, puolueettomuus ja tehokkuus koko Euroopan talousalueella. Kaikkien tuottajien yhdenvertaisen kilpailun varmistamiseksi kansallisen akkreditointielimen on — asetuksen 3 artiklassa ja sitä seuraavissa artikloissa säädetyn akkreditointivelvoitteen mukaisesti — arvioitava akkreditointi, ja ilmoittamisesta vastaavan viranomaisen on hyväksyttävä se. Näin vältetään tarpeettomia ja kalliita päällekkäisyyksiä.

5.2.9 Vaatimuksenmukaisuuden arviointimenetelmissä tulisi asettaa etusijalle sisäisen tarkastuksen moduuli A, sillä se vastaa parhaiten ajatusta, jonka mukaan Euroopan talousalueella vastuu tuotteesta lankeaa joka tapauksessa yksinomaan sen valmistajalle tai tuojalle. Lisäksi on varmistettava yksinkertaistettujen moduulien erilaiset valinnanmahdollisuudet etenkin pk-yrityksiä sekä pienissä määrissä valmistettuja tuotteita ajatellen.

5.2.10 Säädöksen ytimenä on CE-merkintä, jonka avulla pyritään varmistamaan, että tuote vastaa sille asetettuja määräyksiä, ja jonka suojaa jäsenvaltioita kehoitetaan vahvistamaan. Niiden tulisi puuttua merkinnän asiattomaan käyttöön ja asettaa asianmukaiset ja oikeasuhteiset seuraamukset, rikosoikeudelliset seuraamukset mukaan luettuina. Kuten aiemminkin, uusissa säädöksissä tarkennetaan, ettei CE-merkinnällä todistettu tuotteen vaatimustenmukaisuus poista valmistajalta velvoitetta korvata myöhemmin viallisiksi osoittautuneen tuotteen mahdollisesti aiheuttama vahinko.

5.2.11 Komitea on täysin samaa mieltä siitä, että CE-merkinnän uskottavuuden puute johtaa ”koko järjestelmän uskottavuuden puutteeseen, joka ulottuu markkinavalvontaviranomaisiin, tuottajiin, laboratorioihin ja sertifioijiin sekä viime kädessä uuteen lähestymistapaan perustuvan lainsäädännön soveltavuuteen”⁽²⁶⁾.

5.2.12 Paras tapa vahvistaa neuvoston päätöksessä 93/465/ETY⁽²⁷⁾ määriteltyä CE-merkinnän asemaa ja merkitystä on uudistaa merkintää perusteellisesti. Tässä yhteydessä olisi toimittava seuraavasti:

- Olisi tehtävä selväksi, ettei merkintää tule käyttää eikä sitä tule pitää merkintä- tai merkijärjestelmänä kulutusta varten⁽²⁸⁾ eikä laadun tai sertifioinnin takeena tai riippumattoman kolmannen osapuolen hyväksyntänä, vaan ainoastaan vaatimuksenmukaisuuden ilmaisuna ja teknisenä dokumentointina, joka valmistajan tai maahantuojan on esitettävä tuotteelle asetettujen vaatimusten mukaisesti ja josta ne ovat täysin vastuussa viranomaisiin ja kuluttajiin nähden.
- Erilaiset vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyt olisi rationalisoitava.
- Olisi vahvistettava CE-merkinnän oikeudellinen suoja rekisteröimällä se yhteisön yhteismerkiksi. Näin viranomaiset voisivat toimia nopeasti väärinkäytösten estämiseksi, ja samalla säilytettäisiin mahdollisuus kansallisiin lisämerkintöihin.
- Markkinavalvontamekanismeja ja tullivalvontaa rajoilla olisi vahvistettava.
- Olisi saatava tuottajat ja kuluttajat tutkimaan mahdollisten vapaaehtoisten käytäntöjen hyötyjä ja haittoja, kun

ajatellaan eurooppalaisten ja kansallisen — vapaaehtoisten tai pakollisten — laatumerkintöjen ja -merkkien levittämisen tehokkuutta sekä kyseisten merkintöjen ja merkkien suhdetta CE-merkintään.

5.2.13 Markkinavalvontamekanismeja käsitellään kohdassa 5.3.13 ja sitä seuraavissa kohdissa. Komitea korostaa komission osallistumisen merkitystä ei vain silloin, kun kyseessä ovat vaatimustenmukaiset tuotteet, joihin liittyy terveys- ja turvallisuusriskejä, vaan myös muodollisesti vaatimustenvastaisissa tapauksissa, joita tarkastellaan ehdotetun päätöksen 38 artiklassa.

5.2.14 Komitea vahvistaa, että teknisellä standardointiprosessilla on keskeinen rooli kaikkien asiaa koskevien näkökohtien kannalta, sillä uusi lähestymistapa perustuu nimenomaan lakisäätteiden minimivaatimusten ja eurooppalaisten teknisten standardien tiiviiseen suhteeseen. Teknisiä standardeja on tuettava ja vahvistettava. Jos yhdenmukaistettuja standardeja vastaan esitetään virallinen vastalause⁽²⁹⁾, asianomaiselle standardointielimelle on ilmoitettava tästä välittömästi, jotta se voi ottaa sen asianmukaisesti huomioon standardeja laatiessaan.

5.3 Ehdotus asetukseksi eurooppalaisesta akkreditointi- ja markkinavalvontajärjestelmästä, KOM(2007) 37 lopullinen

5.3.1 Komitea kannattaa ehdotuksia laatia luottamukseen ja yhteistyöhön perustuva eurooppalainen akkreditointijärjestelmä, sikäli kun sen tarkoituksena on asettaa sitovia sääntöjä niin talouden toimijoille kuin viranomaisille. Näin pyritään varmistamaan, että kaikissa markkinoille saatettavissa tuotteissa noudatetaan korkeatasoista terveyden ja turvallisuuden suojelun tasoa. Järjestelmässä varmistetaan myös kaikkien eurooppalaisten kuluttajien ja talouden toimijoiden kannalta samantoinen sääntöjen soveltaminen sekä menettelyjen yksinkertaistaminen ja byrokratian vähentäminen.

5.3.2 Eurooppalaisessa akkreditointijärjestelmässä on varmistettava vaatimustenmukaisuuden arvioinnin tulosten yleinen hyväksyminen sekä vältettävä tarpeetonta päällekkäistä arviointia. Jotta varmistetaan, että järjestelmä hyväksytään kansainvälisesti, vaatimustenmukaisuuden arvioinnin edellyttämän pätevyyden on perustuttava kansainvälisesti tunnustettuihin standardeihin, ja määritelmät ”vaatimustenmukaisuuden arviointi”, ”vaatimustenmukaisuuden arviointilaitokset”, ”laitoksen nimeäminen” ja ”tiedoksi antaminen” on nimenomaan mainittava asetuksessa.

5.3.3 Asetuksen säännöksiä on sovellettava kaikkiin akkreditointilaitoksiin ja niiden tuottamiin palveluihin Euroopan talousalueella riippumatta asiakkaille tarjottujen, vaatimustenmukaisuuden arviointiin liittyvien palvelujen luonteesta. Säännösten avulla on varmistettava

- yhteiset, selkeät, avoimet ja kansainvälisten standardien mukaiset määritelmät, joita käytetään kaikissa uuden lähestymistavan mukaisissa direktiiveissä sekä tuotekohtaisissa direktiiveissä, mukaan luettuina vaatimustenmukaisuuden arviointia ja vaatimustenmukaisuuden arviointilaitoksia koskevat direktiivit

⁽²⁶⁾ *The role and significance of the CE marking*, Euroopan komissio, Draft Certif Doc 2005 — 11, 30.8.2005.

⁽²⁷⁾ Neuvoston päätös 93/465/ETY moduuleista: ”CE-merkintä ilmaisee vaatimustenmukaisuuden kaikkien niiden velvollisuuksien kanssa, jotka tuotteen osalta kuuluvat valmistajalle CE-merkinnän kiinnittämisestä säättävien yhteisön direktiivien perusteella”.

⁽²⁸⁾ Euroopan kuluttajaliiton (BEUC) asiakirja 298/2007, 5.6.2007 aiheesta *Internal Market package for goods* (Sisämarkkinapaketti tavaroita varten). Jim Murrayn kuuleminen Euroopan parlamentissa 5.6.2007.

⁽²⁹⁾ Ehdotetun päätöksen 14 artikla, KOM(2007) 53 lopullinen.

- viranomaisen hallinnoima akkreditointijärjestelmä, johon ei sovelleta kaupallista kilpailua
- kaiken asianomaisen yhteisön lainsäädännön kuuluminen säännösten piiriin poikkeuksetta niin terveyden ja turvallisuuden kuin ympäristönsuojelun aloilla: asianomaiselle monimutkaistuvalla yhteisön lainsäädännölle on uusien säännösten myötä annettava yksi yhtenäinen kehys sekä EU:n että EU:n ulkopuolisia tuottajia varten
- yleinen soveltaminen kaikkiin akkreditoinnin piiriin kuuluviin toimiin, mukaan luettuna kalibrointi, riippumatta siitä, onko tällaisen akkreditoinnin tarkoituksena lakisäätöisten vaatimustenmukaisuusvelvoitteiden täyttäminen vai yksityisten sopimusten noudattaminen
- kansallisia akkreditointilaitoksia koskevien pätevyys- ja puolueettomuusstandardien noudattaminen siten, että kyseiset laitokset osallistuvat vertaisarviointiin (*peer evaluation*), jonka toteuttamista valvovat kaikki akkreditointiprosessiin osallistuvat tahot
- kustannustehokkuus, oikeasuhtaisuus, luotettavuus ja vastaavuus luottamus yhteiseen akkreditointijärjestelmään niin säänneltyjen kuin sääntelemättömien alojen osalta.

5.3.4 Akkreditoinnin määrittelyä tulisi muuttaa siten, että sen piiriin kuuluvat kalibrointi, testit, sertifiointi, tarkastukset ja muut vaatimustenmukaisuuden arviointiin kuuluvat toimet.

5.3.5 Jotta varmistetaan asianomaisen, kaikki vaatimustenmukaisuuden arviointiprosessit — mukaan luettuina laadun varmistaminen, kalibrointi ja ISO 43 -arviointitestit — kattavan lainsäädännön yhtenäisyys, poikkeuksia ei tulisi sallia. Kaikkien akkreditointilaitosten ja kaikkien niiden Euroopan talousalueella tarjoamien palvelujen tulisi kuulua asetuksen soveltamisalaan riippumatta asiakkaille tarjotun vaatimustenmukaisuuden arvioinnin tyypistä.

5.3.6 Kansallisten akkreditointilaitosten tulisi toimia voittoa tavoittelematta, kuten esitetään ehdotetun asetuksen 4 artiklan 6 kohdassa. Nykyinen sanamuoto saattaa kuitenkin estää sellaisen pääomapohjan muodostamisen, jolla varmistetaan vakaa rahoitusperusta laadukkaiden palvelujen tehokasta tarjontaa varten. Komitean mielestä kansallisten akkreditointilaitosten tulisi toimia voittoa tavoittelematta siten, ettei niiden tarvitse jakaa voittoa, kuten on määrätty kansainvälisesti standardissa ISO/IEC 17011⁽³⁰⁾.

5.3.7 Eurooppalaista akkreditointijärjestelmää tulisi pitää korkeimpana akkreditoinnin tasona sekä yleishyödyllisenä julkisena palveluna, joka ei kuulu kilpailun piiriin. Komitea kannattaa sääntöä, jonka mukaan jäsenvaltioilla on oltava yksi kansallinen akkreditointilaitos, jonka pätevyys, puolueettomuus ja riippumattomuus varmistetaan vertaisarvioinnilla, lukuun ottamatta pienille jäsenvaltioille tietyin edellytyksin⁽³¹⁾ myönnettäviä poikkeuksia, mikäli ne haluavat käyttää naapurijäsenvaltion kansallista akkreditointilaitosta.

5.3.8 Komitea katsoo, että eurooppalaista akkreditointiyhteistyötä varten on laadittava selkeä oikeusperusta. Kyseisen

yhteistyön roolia on vahvistettava, ja se on määriteltävä nykyistä paremmin: kaikkien kansallisten akkreditointielinten on kuuluttava yhteistyön piiriin, jotta varmistetaan samantasoisuus, avoimuus, luotettavuus ja tehokkuus. Jäsenvaltioiden on tuettava eurooppalaisen akkreditointiyhteistyön verkkoa.

5.3.9 Komitea on sitä mieltä, että eurooppalaisen akkreditointiyhteistyön vahvistamiseksi akkreditointilaitosten on oltava eurooppalaisessa akkreditointiyhteistyössä tehtyjen monenvälisten sopimusten sopimusosapuolia. Lisäksi ehdotetussa asetuksessa säädetyt rahoitusmekanismit on ulotettava eurooppalaisen akkreditointiyhteistyön ohella kampanjoihin, joilla tuetaan markkinavalvontatoimia, sekä yhteistyöhön osallistuvien kansallisten viranomaisten yhteiseen koulutukseen.

5.3.10 Ehdotetun asetuksen 9 artiklan 1 kohdassa esitetty vertaisarviointi, jonka avulla on määrää helpottaa ja parantaa sisämarkkinoiden toimintaa lisäämällä sen luotettavuutta, on järjestettävä eurooppalaisen akkreditointijärjestelmän yhteydessä ja toteutettava yhtenäisten, eurooppalaisessa akkreditointiyhteistyössä määriteltyjen sääntöjen mukaisesti. Vertaisarvioinnin tulokset on julkaistava, ja niistä on ilmoitettava kaikille jäsenvaltioille ja komissiolle.

5.3.11 Koska akkreditointilaitosten on osoitettava aktiivisesti, että niiden nauttima luottamus on oikeutettu, niiden on komitean mielestä todistettava, että ne osallistuvat menestyksekkäästi vertaisarviointiin.

5.3.12 Komitea katsoo myös, että sidosryhmien osallistuminen on tärkeää: niiden tulisi olla edustettuina akkreditointilaitoksissa, ja asiaa koskeva säännös tulisi sisällyttää uuteen asetukseen.

5.3.13 Komitea painottaa vastaavien, entistä yhdenmukaisempien ja tehokkaampien markkinavalvontamekanismien luomisen merkitystä jäsenvaltioissa yhteisön lainsäädännön yhtenäistämisen avulla. Tähän tulisi sisältyä rajatylittävän yhteistyön vahvistaminen. On mukautettava yleisestä tuoteturvallisuudesta annettuja säännöksiä — tuoteturvallisuudesta annettu direktiivi 2001/95/EY — sekä muita asianomaisia direktiivejä, jotta varmistetaan sääntelyn parantamisen periaatteen täysi soveltaminen sisämarkkinoiden toiminnassa. Markkinavalvonnan on ulotuttava myös yleisestä tuoteturvallisuudesta annetun direktiivin piiriin kuuluviin tuotteisiin, sillä monia tuotteita myydään sekä ammattikäyttöön että kuluttajille. Komitean mielestä ei siis ole perusteltua jättää yleisestä tuoteturvallisuudesta annetun direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle 13 artiklan 2 kohdassa mainittuja tuotteita, sillä tämä aiheuttaisi sekaannusta ja hankaluuksia talouden toimijoille eikä edistäisi sisämarkkinoiden valvonnan yhtenäisyyttä.

5.3.14 Komitea pitää myös täysin oikeutettuna nykyistä nopeaa Rapex-tiedonvaihtojärjestelmää⁽³²⁾, jonka avulla voidaan seurata tehokkaasti markkinavalvontaa. Jäsenvaltioiden sekä tulli- ja hallintoviranomaisten on kuitenkin käytettävä järjestelmää nykyistä yhtenäisemmin ja koordinoitummin.

⁽³⁰⁾ ISO/IEC 17011, *The accreditation body shall have the financial resources, demonstrated by records and/or documents, required for the operation of its activities.* (Akkreditointilaitoksella on oltava taloudelliset resurssit, jotka osoitetaan asianmukaisissa, ennen toiminnan aloittamista esitettävissä asiakirjoissa).

⁽³¹⁾ Ehdotetun asetuksen 6 artiklan 1 kohta, KOM(2007) 37 lopullinen.

⁽³²⁾ Rapexin lisäksi elintarvikealalla on käytössä RASF-hälytysjärjestelmä, tartuntatautien alalla varhaisvaroitus- ja reagointijärjestelmä ja eläintautien alalla ADNS-järjestelmä. Ks. päätös 2004/478/EY ja asetus 2230/2004.

5.3.15 Tulliviranomaisten on tehtävä yhteistyötä markkina-
valvontaviranomaisten kanssa eurooppalaisessa verkossa, jotta
varmistetaan tuotteiden tehokas valvonta ennen niiden saatta-
mista unionin sisämarkkinoille. Tulliviranomaisilla on oltava
käytössään ammattitaitoista henkilökuntaa sekä asianmukaiset
varat ja toimivaltuudet, jotta ne voivat toteuttaa tehokkaasti
niille annetut tehtävät.

5.3.16 Markkinavalvonnalla ja tullivalvonnalla on ennen
kaikkea oltava käytössään asianmukaiset välineet, joiden avulla
voidaan toimia nopeasti sesonkiloonteisten tai vain rajoitetun
ajan alennuksella myytävien sellaisten tuotteiden osalta, joilla on

usein lyhytaikaiset keksityt merkit. Viranomaisilla on oltava
nopean toiminnan mahdollistavat toimivaltuudet ja välineet, ja
yhteisön maahantuojan on oltava täysin vastuussa siitä, että
tuotteet vastaavat keskeisiä EU:n vaatimuksia etenkin turvalli-
suuden ja ympäristönsuojelun osalta.

5.3.17 Komitea katsoo, että asetuksessa tulisi säätää selkeästi
siitä, että toimissa, jotka toteutetaan osoitetun vaatimustenvastai-
suuden johdosta, noudatetaan suhteellisuusperiaatetta riippu-
matta ehdotetun asetuksen 19 artiklan 1 kohdassa esitetyistä
suuntaviivoista. Komitean mielestä ehdotetun asetuksen
17 artiklaa tulisi muuttaa vastaavasti.

Bryssel 13. joulukuuta 2007

Euroopan talous- ja sosiaalikomitean
puheenjohtaja
Dimitris DIMITRIADIS

LIITE

Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausuntoon

Keskustelussa hylättiin seuraavat muutosehdotukset, jotka saivat vähintään neljänneksen annetuista äänistä:

Kohta 5.2.12

Lisätään ensimmäiseen luetelmakohtaan:

”— Olisi tehtävä selväksi, ettei merkintää tule käyttää eikä sitä tule pitää merkintä- tai merkkijärjestelmänä kulutusta varten eikä laadun tai sertifiointin takeena tai riippumattoman kolmannen osapuolen hyväksyntänä, vaan ainoastaan vaatimuksenmu-
kaisuuden ilmaisuna ja teknisenä dokumentointina, joka valmistajan tai maahantuojan on esitettävä tuotteelle asetettujen
vaatimusten mukaisesti ja josta ne ovat täysin vastuussa viranomaisiin ja kuluttajiin nähden. Näin ollen, koska CE-merkintä
ei ole laadun tai sertifiointin tae tai riippumattoman kolmannen osapuolen hyväksyntä, riittää että se tehdään tuotteen
mukana seuraaviin asiakirjoihin eikä itse tuotteeseen.”

Perustelu

Nykyisten sääntöjen mukaan kaikki tietynlaiset tuotteet, esimerkiksi lelut, on varustettava CE-merkinnällä. Se ei tarkoita,
että kuluttajalle annettaisiin viesti yhden tuotteen paremmuudesta toiseen nähden. Se tarkoittaa (ainoastaan) sitä, että tuote
vastaa turvallisuusnormeja, joiden perusteella sitä yleensä voidaan myydä. Kuluttaja puolestaan odottaa, että kaikkia
kaupassa saatavilla olevia tuotteita on lupa myydä.

Esimerkiksi, jos kuluttaja on etsimässä rullaluistinten tai rullalaudan kaltaisia urheiluvälineitä, yli 20-kiloisille lapsille
tarkoitetuissa tuotteissa ei vaadita CE-merkintää. Merkinnöiltään erilaisia tuotteita voi olla samalla hyllyllä, ja kuluttaja voi
luulla, että CE-merkinnällä varustetut tuotteet ovat parempia kuin muut.

Lukuisat tutkimukset ovat osoittaneet, että kuluttajat eivät ymmärrä CE-merkintää tai että se johtaa heitä harhaan. Virheel-
lisiä käsityksiä ovat muun muassa se, että merkintä kertoisi tuotteiden tietynlaisesta laadusta (eivätkä vain turval-
lisuudesta), että kolmas osapuoli on testannut ne, tai että tuotteet on tuotettu EU:ssa.

On myös ymmärrettävää, että kuluttajat eivät ymmärrä merkintäjärjestelmää. Kaikissa elintarvikkeissa ei tarvita erityistä
merkintää, mutta niiden on kuitenkin oltava EU:n asetusten ja direktiivien mukaisia. Eurooppalaisten kuluttajajärjestöjen
ANEC:in ja BEUC:in mukaan riittää, että markkinoille oikeuttavana turvallisuustakeena toimiva CE-merkintä näkyy tuot-
teen mukana seuraavissa asiakirjoissa viranomaisia varten.

Äänestystulos

Puolesta 24 Vastaan 27 Pidättyi 10

Kohta 5.2.12

Lisätään uusi kuudes luettelukohta:

”— Olisi saatava komissio, tuottajat ja kuluttajat harkitsemaan sellaisen todellisen tuotteiden laatumerkintäjärjestelmän luomista, joka perustuisi ulkopuolisen tahon tekemään sertifiointiin ja joka kattaisi useampia näkökohtia kuin direktiivien sisältämät turvallisuutta koskevat perussäännöt.”

Perustelu

Tällainen keskustelu antaisi mahdollisuuden harkita sellaisten standardien luomista, jotka kattaisivat turvallisuusnäkökohtien ohella myös laatu-, ympäristö- ja eettiset vaatimukset. Silloin tuottajat voisivat — halutessaan — testauttaa tuotteensa useampien seikkojen kuin pelkästään turvallisuusvaatimusten osalta.

Jos tämä muutosehdotus hyväksytään, tulisi lausunnon osaa 1. ”Päätelmät ja suositukset” muuttaa vastaavasti (esim. kohtaa 1.5 voitaisiin muuttaa seitsemännen luettelukohdan jälkeen).

Äänestystulos

Puolesta 25 Vastaan 29 Pidättyi 12
